

delst i Løbet af Dagen. Da Sagen ikke kan foretages, udgaar den saaledes af Dagsordenen.

Den sidste Sag paa Dagsordenen nemlig 1ste Behandling af Forslag til Lov angaaende Statens Overtagelse af de det sjællandske Jernbaneselskab tilhørende Jernbaner med Tilbehør, er vel ogsaa opført eventuelt, men med Hensyn til dette Lovforslag er Forudsætningen for dets Foretagelse, nemlig at Lovforslaget var oversendt fra Folkethinget saa betimelig, at Sagen efter Forretningsordenen kunde foretages idag, slaet til.

Man gif saaledes til:

Første Behandling af: Forslag til Lov angaaende Statens Overtagelse af de det sjællandske Jernbaneselskab tilhørende Jernbaner med Tilbehør.

(Lovforslaget som vedtaget ved 3die Behandling af Folkethinget findes i Tillæg C.; 3die Behandling i Folkethinget findes i Folkethingstidenden Sp. 6700—6710).

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Finantsministeren (Estrup): Denne Sag har ligget saa længe for Rigsdagen, at jeg vel tør antage, at dette Things Medlemmer ere fuldt bekendte med den, ikke blot med Forslaget, saaledes som det i sin Tid blev fremsat, men ogsaa med, hvad der under Sagens Gang gennem det andet Thing er fremkommet saavel fra Regjeringens Side som fra det andet Things Side. Jeg har dog ønsket Strag ved Sagens Indtræden her i denne Sal at udtale min Anbefaling til Thinget for Lovforslaget. Forslaget har, saaledes som det er dette Things Medlemmer velbekendt, en ikke ringe Betydning. Det gælder ikke blot om at erhverve et nyt betydeligt Statsaktiv, men det gælder tillige om at formindste vor Statsgjæld med et Beløb af 10 Mill. Kr. ved Tilintetgjøvelsen af et saadant Beløb af uopsigelige Statsobligationer, der ligge i Statens Kasse, og finantsiel Betydning har Lovforslaget desuden derved, at man igjennem den Maade, hvorpaa Kjøbsummen skulde udredes, vil staffe sig en ny amortisabel Statsgjæld eller rettere staffe sig en ny Pligt til aarlig Amortisation paa Statsgjælden til et Beløb af ca. $1\frac{1}{3}$ Mill. Kr. Som bekendt er den tvungne Amortisation paa Statsgjælden i de senere Aar sunken ned til en ren Ubetydelighed, og jeg har tidligere havt Leilighed til at udtale ogsaa her i Thinget, at det efter mit Strjap vilde være overmaade ønskeligt, om vi paany fik

en nogenlunde skæffelig Amortisationspligt, en Amortisationspligt, der medførte en nogenlunde betydelig aarlig Nedgang i Statsgjælden, ikke forbi Statsgjældens Størrelse i og for sig er saa stor, at den skulde indeholde en særlig Opfordring til at anstrenge sig for at bringe dens Ciffer ned, men det forekommer mig at høre til en god Statsusholdning, at man i gode Tider forbedrer sit Bo ved at betale sin Gjæld, og at der er en Fare ved at have større Kasseoverflud. Og, jeg kunde ogsaa sige, større flydende Kassebeholdninger, end som egentligt Diebliffets Lær kræver. Men ved det her foreliggende Lovforslag vil jo Statskassens flydende Kassebeholdning formindstes ikke blot med de 10 Mill. Kr. af den 4 pCts uopsigelige Statsgjæld, som ifølge § 2 ville blive tilintetgjorte, men den vil endvidere blive formindstet med det ikke lille Beløb af sjællandske Jernbaneaktier, som ligge i Statskassen, et Beløb, der den 1ste Januar 1880 udgjorde og endnu i dette Diebliff udgjør 8,458,400 Kr. foruden 200 L. Lovforslaget, som det foreligger her, er saaledes af en ikke ringe finantsiel Betydning, saaledes som jeg har tilladt mig at gjøre opmærksom paa. Jeg skal tilføje, at den omtalte Formindstelse af Statskassens flydende Beholdning med de 10 Mill. Kr. Statsobligationer og de ca. $8\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Jernbaneaktier om trent svarer til den Fremgang, Statsformuen har gjort i de sidste 5 Finantsaar. Denne betydelige Opsamling af Kapital, som jo blandt Andet hidrører fra, at Lovgivningsmagtens forskjellige Faktorer ikke have kunnet enes om Anvendelsen af større Beløb af disse Overstudsmidler, vil altsaa nu gennem dette Lovforslag forsvinde som disponibel Beholdning under Finantsministerens Haand. Jeg veed ikke, om dette Thing eller om Alle i dette Thing ville anse dette Forhold for at være en bestemt Fordel ved Lovforslaget; men jeg antager, at man i alt Fald paa andet Sted vil anse det derfor. Foruden denne store finantsielle Betydning har Lovforslaget jo en anden og, som det forekommer mig, ingenlunde mindre Betydning, og det er den, at derigjennem i det væsentlige Hovedbanerne her i Landet ville samles i Statens Haand. Det er jo egentlig kun gennem en Erhvervelse af de sjællandske Jernbaner, at Staten overhovedet kan siges at have Stambanerne i sin Haand; thi de Baner, vi hidtil have havt, kunne jo nærmest betragtes som en Forlængelse af de sjællandske Jernbaner; Roden vil være i fremmede Hænder, indtil disse Baner blive erhvervede. Det, at Staten opnaar at faae Landets Hovedbaner i sine Hænder, vil i mine Tanker medføre væsentlige Fordele for Ordningen af Jernbanernes Drift her i Landet, væsentlige Fordele for dette Nutidens Hovedkommunikationsmiddel, og derigjennem vil desuden kunne tilveie-